

**ALTERNATIVER TIL NORSKE
SPESIALSTYRKER I MIDTØSTEN?
Intervju med Norges fredsminister
S.Urban – okt. 2020**

Høsten 2020: Norge har spesialstyrker for ørkenkrig i Jordan; langs grensen mot Russland deltar vi på hyppige NATO-øvelser med ubåter og fly laget for atomvåpen. Gir «militær sikkerhet» fred?

'Sikkerhet gir ikke fred – fred gir sikkerhet', sier Johan Galtung, verdens fremste fredsforsker. Han er norsk og fylte 90 år på FN-dagen 24. oktober. Samme dagen har 50 land ratifisert atomvåpenforbudet. Endelig er atomvåpen ulovlige! Alternativer til militær tankegang må utforskes og læres, for å frigjøre ressurser til kampen mot global oppvarming.

Før Johan Galtung fantes ingen freds-studier. 160 bøker og et vell av forskningsartikler senere finnes freds-og konfliktstudier på mer enn 500 læresteder verden over. Kan fredelig konflikthåndtering bli allemannseie?

Ja, akkurat som vi har lært oss personlig hygiene (å pusse tenner og vaske hendene) må vi nå lære konflikthygiene. Vi må ha ord og begreper som kan settes opp mot tankegodset fra krigsskoler verden over. Vi må ha tilgang til en verktøykasse som viser hvordan konflikter kan transformeres uten bruk av vold.

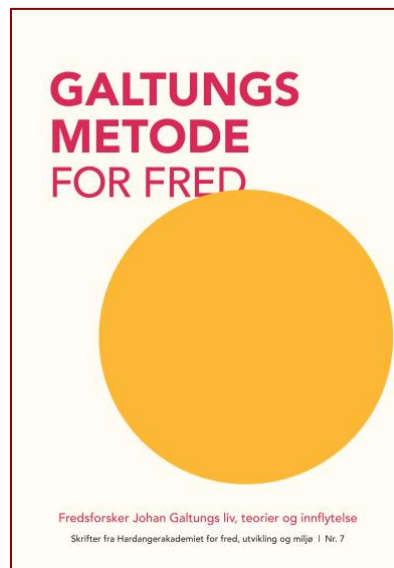
Finner en formel for fred?

JAJ! Galtungs metode for fred går ut på å overskride (transcendere) konflikter, blant annet ved å bruke dialog for å bygge tillit. Fred skapes ved å etablere samarbeid for felles mål, til gjensidig og lik nytte. Likeverd og empati må økes, trauma bearbejdes og det må ryddes i konflikter.

Åpner den nye læreplanen opp for å lære om fredelig konflikthåndtering som livsmestring?

Ja, tverrfaglige tema framheves: perspektivmangfold, samfunnskritisk tenkning, medborgerskap og bærekraftig utvikling. *Galtungs metode for fred* er egnet til pensum om fredsbygging med konstruktive, kreative og konkrete midler. En

annen lett tilgjengelig liten bok heter *Trygghet for hvem?* – den fokuserer på militarisme og

$$\text{FRED} = \frac{\text{LIKEVERD} \times \text{EMPATI}}{\text{TRAUMA} \times \text{KONFLIKT}}$$